

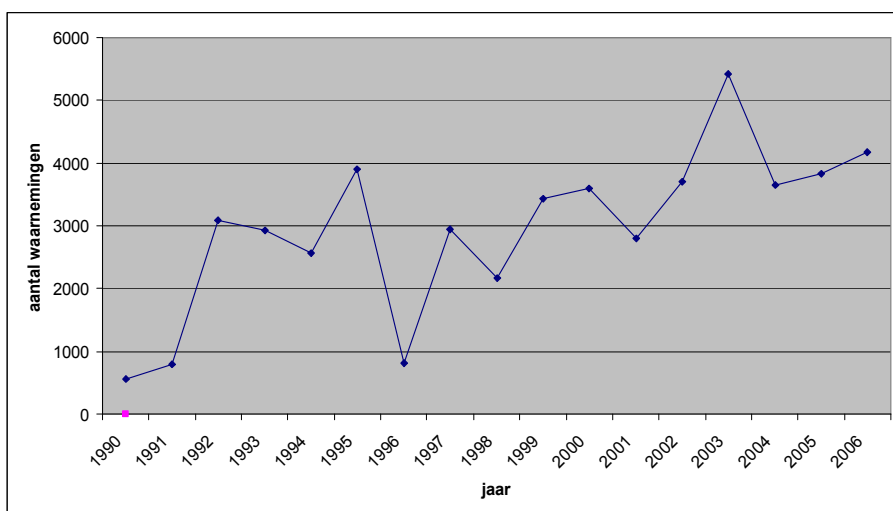
Gevraagd “nieuwe waarnemingen en oude ...”

De gegevens die gebruikt werden voor de libellenatlas stoppen in 2000 met hier en daar een latere aanvulling. Ondertussen stond de tijd niet stil. De 38.300 gegevens voor Vlaanderen zijn ondertussen al aangevuld met bijna 25.000 waarnemingen, voornamelijk sinds 2000 maar ook enkele oudere, waardoor nu al meer dan 63.000 gegevens in de Vlaamse databank steken of bijna evenveel als voor de atlas gebruikt voor België..

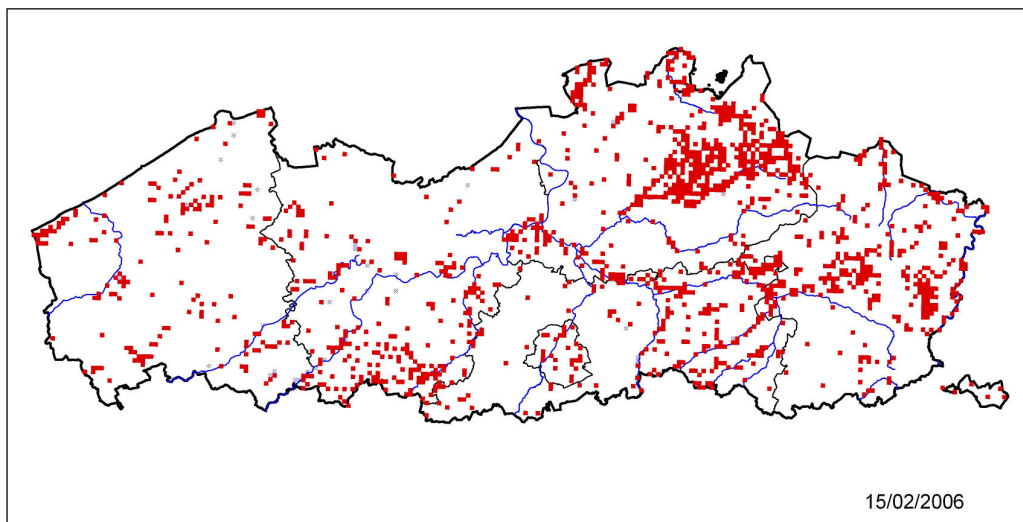
Ook naar de toekomst toe blijft het evenwel broodnodig waarnemingen in te sturen. Alleen op die wijze kunnen we de libellenstand in Vlaanderen opvolgen. Ze zullen nodig zijn voor het maken van toekomstige verspreidingskaarten of het opstellen van Rode Lijsten en ze geven de mogelijkheid om gefundeerd advies te formuleren voor bescherming en beheer.

De kaap van de 60.000 waarnemingen voor Vlaanderen is gehaald

Een overzicht van het aantal waarnemingen per jaar sinds 1990 wordt gegeven in Figuur 1. Een duidelijke stijging van het aantal waarnemingen valt op. In de jaren '90 was het jaarlijks aantal ingestuurde gegevens in regel kleiner dan 3000, en 3x zelfs minder dan 1000. Sedert 1999 zitten we telkens op 3000 of meer.

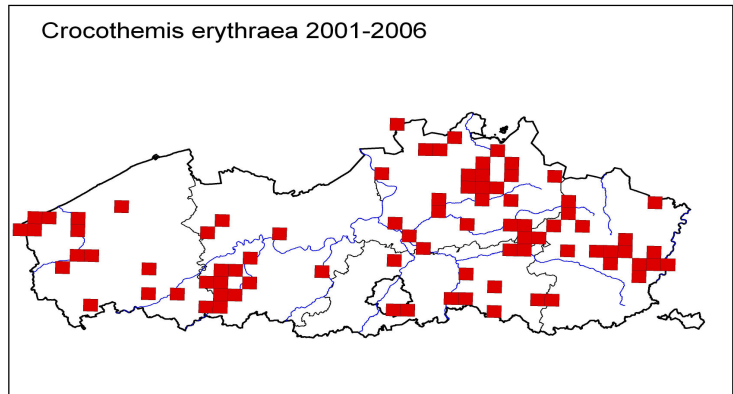
Figuur 1: Aantal libellenwaarnemingen per jaar sedert 1990

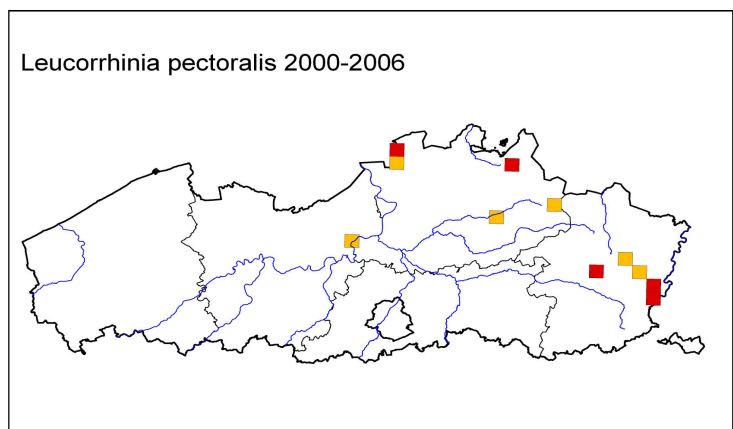
Figuur 2. De reeds binnengestuurde waarnemingen sinds 2000, op basis van 1x1km UTM hokken

Het kaartje (Figuur 2) geeft een overzicht van de ontvangen waarnemingen per kilometerhok. Je ziet dat er flinke witte gebieden overblijven, vooral grote delen van West-Vlaanderen, het noorden en centrum van Oost-Vlaanderen, de ruime omgeving van Brussel en Antwerpen, de volledige vallei van de Grote Nete en Zuid-Limburg. Misschien heb jij gegevens uit die zones of wil je ze in de toekomst wel even aandachtiger bekijken.

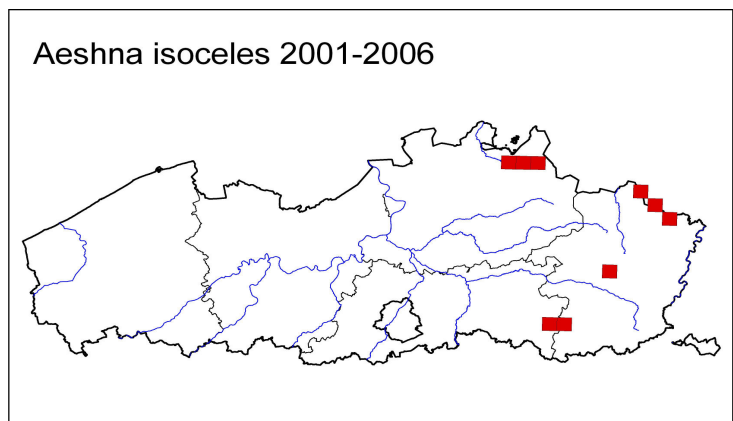
Van enkele soorten geven we een verspreidingskaart (5 kilometerhokken) die al een beeld geven van de recentste verschuivingen ten opzichte van de atlas. Zo blijft de Vuurlibbel (*Crocothemis erythraea*) toenemen in Vlaanderen en is nu ook (vrij) algemeen te noemen in de Antwerpse en de Limburgse Kempen. Het niet meer aanwezig zijn van de Vuurlibbel in het noorden van West-Vlaanderen heeft meer te maken met het geringere aantal waarnemingen uit deze regio dan met het effectief verdwijnen van de Vuurlibbel.

Hoewel van de Gevlekte witsnuitlibbel (*Leucorrhinia pectoralis*) er de laatste jaren geen nieuwe waarnemingen meer zijn, ontvingen we nog enkele gegevens uit 2000 en 2001. Zo bereikten ons enkele zeer waardevolle gegevens uit verschillende gebieden in Midden-Limburg, uit het Nationale Park Hoge Kempen en uit het Turnhouts Vennengebied. Het loont zeker de moeite om gericht naar die soort in de voorzomer (half mei-eind juli) op zoek te gaan, daar het de enige Vlaamse soort is die vermeld staat op de Bijlagen II en IV van de Europese Habitatrichtlijn en waarvoor speciale beschermingszones moeten aangeduid worden en waarvan alle vindplaatsen moeten beschermd worden.

Een ander voorbeeld van een verspreidingskaart is die van de Vroege glazenmaker (*Aeshna isoceles*). In tegenstelling tot de atlasperiode ontvingen van deze soort we sedert 2000 geen waarnemingen meer uit de Scheldevallei. Anderzijds werd in 2006 een nieuwe populatie gevonden in het Vinne te Zoutleeuw (Vlaams-Brabant) en werden een paar nieuwe gebieden gevonden in Midden-Limburg en het Turnhoutse. Op die laatste klassieke plaats en ook in Noord-Limburg blijkt de Vroege glazenmaker in veel grotere aantallen (tot bijna 100 ex. op topdagen !) aanwezig te zijn, dan wat we voordien wisten.

Doorpluis dus je notaboekjes en stuur alsnog je waarnemingen in. We voorzien een rapport over de nieuwe situatie. (Geert De Knijf)